

*Ad møde i udvalget for forretningsordenen onsdag den 27. maj kl. 8.30, dagsordenens punkt 4)
Identitetsspørgsmålet vedrørende lovforslag nr. L 45*

1. Punkt 4 på dagsordenen er opført i anledning af en henvendelse fra arbejdsmarkedsudvalget vedrørende et identitetsproblem i forbindelse med et eventuelt ændringsforslag til lovforslag nr. L 45 om begrænsning af organisationers rettigheder over for erhvervsudøvere.

Jeg kan indledningsvis oplyse, at jeg først fik en mundtlig henvendelse om samråd med arbejdsmarkedsudvalget, men svarede nej hertil af principielle grunde, idet jeg henviste til, at hvis der for formanden opstår tvivl om et forslags overensstemmelse med grundloven, skal formanden ifølge F. O. § 16, stk. 3, forhandle spørgsmålet med udvalget for forretningsordenen, og først derefter tager formanden endelig stilling til, om han vil indstille til tinget, at forslaget afvises.

Herefter modtog jeg en skriftlig henvendelse af 25. maj fra arbejdsmarkedsudvalget, hvori man bad mig oplyse, om jeg, jfr. forretningsordenens § 16, stk. 3, fandt, at der forelå en sådan modstrid mellem ændringsforslaget og lovforslaget, at jeg ville indstille til tinget, at ændringsforslaget afvises.

I et svar af 26. maj meddelte jeg arbejdsmarkedsudvalget, at det rejste spørgsmål ville blive optaget på dagsordenen for mødet i udvalget for forretningsordenen i dag.

2. I det konkrete tilfælde har arbejdsmarkedsudvalget – som det næppe er ukendt – bedt *justitsministeriet* dels om en udtalelse vedrørende bestemte ændringsforslags indholdsmæssige konsekvenser i forhold til anden lovgivning, et spørgsmål som jeg ikke mener at burde tage stilling til i min egen skab af *formand*, dels om en *vejledende* udtalelse om eventuelle identitetsproblemer.

Hr. *Henning Christophersen* har i anledning af dette sidste, om identitetsproblemer, i et brev til mig af 26. maj 1981 udtrykt – som det siges – »forbløffelse over, at justitsministeren har indladt sig på at blande sig i tilrettelæggelsen af folketingets interne arbejdsgang« og opfordret mig og præsidiets til »at

præcisere over for justitsministeren og den pågældende udvalgsformand, hvem der har autoritet til at fastlægge og fortolke folketingets forretningsorden«. Endvidere har hr. Christophersen opfordret mig til at afgøre det pågældende identitetsproblem, »helt uden hensyn til justitsministerens udtalelse«.

Jeg kan i den anledning oplyse, at den af arbejdsmarkedsudvalget fulgte fremgangsmåde ikke er så usædvanlig, som der gives udtryk for. Alene i indeværende samling har der således været yderligere 2 tilfælde, hvor sådanne spørgsmål gennem fagministeren af et udvalg har været forelagt justitsministeriets lovafdeling, det drejer sig om kulturudvalget vedrørende lovforslag nr. L 108 om ændring af lov om musik og skatte- og afgiftsudvalget vedrørende lovforslag nr. L 137 om ændring af ligningsloven.

Justitsministeriet har hver gang påpeget, at afgørelsen af, om et ændringsforslag skal afvises, træffes af folketingets formand eller folketinget.

På denne baggrund har jeg vanskeligt ved at se, at der er foregået noget ukorrekt, men jeg vil naturligvis forelægge hr. Christophersens brev for præsidiets.

3. Med hensyn til det egentlige problem, om der foreligger tilstrækkelig identitet mellem det ændringsforslag, der er tale om, og lovforslag nr. L 45, kan jeg oplyse, at baggrunden er kravet i grundlovens § 41 om, at et lovforslag skal undergives *tre* behandlinger, og det er i praksis antaget, at denne bestemmelse sætter en grænse for, i hvilket omfang der kan ske ændringer i et lovforslag i løbet af folketingsproceduren.

Ved bedømmelsen heraf må der anlægges en konkret vurdering af, om ændringsforslagene under hensyn til deres indhold og formål er så forskellige fra det fremsatte forslag, at det ikke er forsvarligt at unddrage dem en fuldstændig tingbehandling.

Spørgsmålet kan ikke besvares abstrakt, men kun på grundlag af en konkret vurde-